

Vordingborg, den 22. november 2022

Høringsvar vedr. Bæredygtigt Skolevæsen

Lærerkredsen Faxe Vordingborg har fulgt grundigt med i den årelange proces om Bæredygtigt Skolevæsen, deltaget i møder og gennemgået alt foreliggende materiale fra kommunen. Men vi har også lyttet til og involveret vores medlemmer og tillidsrepræsentanter, så vores bemærkninger denne gang er ganske fyldige. Vi vil også gerne henlede jeres opmærksomhed på vores tidligere høringssvar til Bæredygtigt Skolevæsen og seneste høringssvar til budgettet – begge dele og mere kan findes her:

[Vordingborg Kommune - Kreds060 \(kreds60.org\)](http://Vordingborg Kommune - Kreds060 (kreds60.org))

For er der noget vi er optaget af, så er det at lave god skole. Og helt uden at pakke det ind – så er det faktisk også noget, vi ved ganske meget om. Vi håber, at I vil læse med hele vejen.

Træf en bæredygtig politisk beslutning som er fuldt finansieret – i mange år.

Man skal ikke have været ansat i kommunens skolevæsen i mange år for at have identificeret behovet for handling – økonomien er ikke stor nok i skolevæsenet til de opgaver og målsætninger, der er. De sidste mange års høringssvar til budgetterne har alle talt det samme tydelige sprog. Der er for få ressourcer til at gøre alle børn så dygtige, som de kan i - det for dem - rette fællesskab.

Vi anerkender, at pengene i kommunen er få, og at skolevæsenet derfor ikke skal bruge økonomien på mursten og vedligehold – men på faglige forsvarlige læringsmiljøer, skabt af dygtige lærere gennem velforberedt undervisning.

Det er derfor vigtigt, at I politikere træffer en langtidsholdbar beslutning, hvor alle politiske ønsker og visioner er fuldt finansieret, så vi ikke igen om få år står i samme situation.

En langstrakt proces med usikkerhed slider på alle parter i skolen, elever, forældre og alle ansatte. Der er ingen, der ønsker, at det skal gentages foreløbig.

Nu skal der skabes ro omkring strukturen i skolevæsenet, så fokus og energi kan være på den faglige udvikling af den enkelte elev og på skolen som trivselskabende fællesskab.

Overalt i kommunen møder vi ledere og lærere, der føler ejerskab, tager ansvar og leverer. Ofte på trods af utilstrækkelige ressourcer, for få lærere til at hjælpe alle elever og utidssvarende rammer at gøre det i. Hver dag arbejdes der professionelt med lærer-elev relationen. Eleverne er så afhængige af begejstring og engagement fra lærernes side i deres dannelse- og uddannelsesforløb.

Undervisning gør en forskel, hvis den vækker følelser hos eleverne og gør dem nysgerrige på mere.

I den netop afsluttede trivselsmåling i Vordingborg Kommune ses det tydeligt, at lærere oplever høje følelsesmæssige krav i arbejdet som en massiv belastning. Det tærer på kræfterne at undervise og drage omsorg for elever, der har angst, opmærksomhedsforstyrrelser eller andre diagnoser, lever i hjem med misbrug eller psykisk sygdom eller på anden vis har pressede livsvilkår. Når det alligevel lykkes at give tryghed og forudsigelighed i skolen, skyldes det blandt andet, at lærerne går de ekstra skridt og yder den ekstra indsats fordi, de føler et stort ansvar for elevernes trivsel og skolens samlede virke. Hvis lærerne skal holde til det, kræver det psykologisk tryghed i arbejdet, tydelig faglig ledelse, stærke kollegafællesskaber og ikke mindst en tro på og et ejerskab for skolens retning og værdigrundlag.

Vordingborg kommune oplever, som så mange andre kommuner, udfordringer med at rekruttere og fastholde uddannede lærere. Vi ved af erfaring, at store udefrakommende og uønskede forandringer får medarbejdere til at søge væk og derved tage styring på eget arbejdsliv. Det har vi ikke råd til sker. Vi har brug for,

at de dygtige lærere og børnehaveklasseledere, vi har, bliver i kommunen, for de er en stigende mangelvare og en uvurderlig og uerstattelig guldgrube af menneskelig og faglig erfaring.

Bæredygtigt skolevæsen må ikke blive en spareøvelse i fremtidige budgetter

Det er tvungende nødvendigt at de midler, der er i skolevæsenet, bliver i skolevæsenet – også efter den politiske beslutning om strukturen er taget. Vi har alle hørt, at det ikke er en spareøvelse, men et ønske om at lave bedre skole. Så skal vi fastholde de lærerressourcer, der kommer i spil ved mulige klasseoptimeringer til at styrke vores folkeskole. Det kræver politisk fastholdelse i udmøntningen af dette ønske, og at midlerne ikke må blive mindre i årene fremover. Det kræver, at I udvælger elementer, fx fra listen herunder, som I synes, er vigtige, og som folkeskolen i Vordingborg kan promovere sig på og, at I sikrer og øremærker midlerne til at skolerne kan leve op til de politiske beslutninger.

Hvad skal der til for at lave god skole? Faglige essentielle bud fra professionen

Klassestørrelsen

Vi er nødt til at sikre ressourcer til hensigtsmæssige klassestørrelser. Hvor det er muligt at give feedback til eleverne i alle timer, sikre nærvær og kunne pleje relationen til hver enkelt elev. Relation og undervisning er to sider af samme sag, læreren kan ikke undervise uden at have en god relation til eleven. Relationsarbejdet kan ikke udliciteres til andre!

Dette er et af de parametre, som forældrene angiver som årsag til at vælge folkeskolen fra. ”De kan tilbyde mindre klasser på 20 elever med tid til den enkelte”. Det betyder noget, om du skal nå omkring 27 eller 20 elever. Det betyder noget for elevernes faglige udbytte og for de resultater, der opnås, når folkeskolen afsluttes.

Derfor anbefaler vi et lokalt politisk loft på klassestørrelsen mellem 20-22 elever.

Ikke to klasser er ens i sammensætning, udfordringer eller faglige spænd, men selv i velfungerende og ensartede klasser, bliver det vanskeligt at nå omkring alle, selv når der sidder 22 elever. Vi vil langt hellere være to lærere i klasserne hele tiden, fordi vi ved, det virker og rykker elevernes faglige udbytte. Men indtil det kan lade sig gøre, må vi tale om, hvor grænsen går for antallet af elever til én lærer, så man med succes kan skabe ro, rum og relation til den enkelte elevs fordybelse i egen udvikling.

Tildelingsmodel

Det er kendt viden, at vores tildelingsmodel skal revideres. Det er vigtigt, at der er den samme økonomiske grundforudsætning for at lave skole, uanset hvor i kommunen man er.

De skoler med små afd. har hidtil fået tilført ekstra midler for at få økonomien til at hænge sammen. Vores ønske er, at vi igen får tildelt et grundbeløb pr. klasse foruden elevtildelingen.

Der ligger med andre ord altså et arbejde med at give skolerne en ny tildelingsmodel, der både tilgodeser antallet af klasser og samtidig har en elevtildeling. Desuden skal de politiske bindinger være fuldt finansieret gennem øremærkede tildelinger.

Fysiske rammer

Til eleverne og undervisningen

I dagligdagen har lærerne brug for, at de fysiske rammer er med til at understøtte den faglige læring og sociale trivsel. Eleverne har brug for mange forskellige læringsmiljøer for at kunne få den optimale undervisning eks. i form af arealer, hvor klassen kan lave bevægelsesaktiviteter både inde og ude samt små rum til fordybelse og gruppearbejde og mulighed for at samles fælles om en besked eller en fagligt oplæg. Der skal være plads til at opstille hypoteser, forsøge sig frem og folde indholdet ud kreativt.

De børn, som er særligt sårbare, har brug for ekstra plads til eks. et telt, egen arbejdsplads, et blødt hjørne afskærmet fra gruppen mv.

Alt dette kræver plads, og ved sammenlægning af matrikler skal man sikre sig, at der fortsat er plads til dette for at fagligheden og trivslen blandt lærere og elever ikke bliver nedadgående.

Mange af vores skoler har mange år med sig – og ingen af afdelingerne er bygget med folkeskolen anno 2022 for øje. Det er vigtigt, at man ikke tager deres kapacitet for troende med udgangspunkt i, hvordan man lavede skole, da de blev bygget, men vurderer kvadratmeterne ud fra en nutidig tilgang til undervisningsbehovene.

Skolerne har brug for, at de fysiske rammer giver os mulighed til at lave de agile midlertidige løsninger tæt på eleven. Der skal være plads til at oprette mellemformer midlertidig, lave faglige hold med niveaudeling og give mulighed for ekstra ro og fordybelse, når det er nødvendigt. I den forbindelse bør der afsættes penge til at lave de nødvendige ændringer og ombygninger for, at alle mennesker og alle funktioner kan rummes på de afdelinger, der skal modtage. Manglende rammer vil betyde udfordringer for *alle* elever, hvilket også vil påvirke trivsel og fagligt udbytte hos *alle*.

Til lærerne og forberedelsen af undervisningen

Forberedelsesplads til den enkelte lærer og børnehaveklasseleder, her taler vi både skrivebord og rigeligt med hyld plads. God undervisning kræver velforberedte lærere, og plads til at vi kan forberede undervisningen i fællesskab, mødelokaler der gør det muligt at kunne tale fortroligt og samarbejde om eleverne – altså fysiske rammer, der understøtter de samarbejdsformer, vi har i folkeskolen i dag.

Det var en kæmpe forandring i 2014, da alle lærere fik arbejdspladser på skolen til at forberede, justere og evaluere undervisningen i samarbejde med kollegaerne. Det var et skridt i retningen af at løse opgaven fælles og med flere faglige øjne på fagets timer og på klassen. Her skal vi ikke gå baglæns.

Diversiteten i elevgruppen kalder på diversitet i undervisningsmaterialer og metoder, og mange lærere bruger store mængder af tid helt nødvendigt på at fremstille og videreudvikle egne opgaver, bevægelsesaktiviteter, elevtilrettede træningshæfter mv.

Det er de velforberedte lærere, der skaber de bedste betingelser for faglig udvikling hos eleverne.

Det er derfor en investering i elevernes undervisning, når man sikrer lærerne de nødvendige og gode rammer samt tid til at forberede i.

To-lærertimer og hvorfor er det vigtigt, at vi taler om lærere og ikke bare to voksne?

At være en voksen er ikke profession eller en uddannelse. At være voksen kvalificerer dig ikke til at varetage differentieret undervisning i en kompleks klassesammensætning. At tale om voksne i skolen er at nedgøre fagligheden og det uddannelseskraft, der er beskrevet i folkeskoleloven.

Derfor taler vi om tolærertimer, og derfor har vi bud på, hvordan disse timer skal bruges.

Det væsentlige for os er, at de to lærere til sammen har den viden, der understøtter undervisningens kvalitet, og at lærerne indgår i det systematiske samarbejde, hvor de forbereder, udfører og evaluerer undervisningen sammen. Det betyder, at vi tager udgangspunkt i klassens elever og derfra spørger: Hvilke lærerkompetencer skal der være til stede i netop denne klasse og i netop dette fag for, at elevernes deltagelsesmuligheder og udbytte styrkes? Flere kommuner har taget seriøse skridt med at sikre timer med to lærere i klassen. Og deres erfaringer er ikke overraskende entydigt gode. Det gør en kæmpe forskel.

Vi ser hver dag lærere ude i klasselokalerne, som ikke når rundt om alle elever - én lærer til en hel klasse med de udfordringer, de hver især har samtidig med, at eleverne skal indlære ny viden, er virkeligheden hver dag. Det skaber frustration hos læreren, når man godt ved, hvad der skal til for, at eleverne får den optimale læring, men bare ikke kan levere det.

Det, at man i Kommunen har valgt at afkorte skoledagen og i stedet fået to-lærer timer, har været et udelukkende positivt tiltag for både elever, forældre og lærere. Alle beretter om gode effekter og mere overskud hos eleverne.

To-lærertimer bliver således et bud på fagligt løft af alle elever og et bud på en del af løsningen omkring inklusionsopgaven.

Almen, special – og inklusionsbegrebet som forståelse af alle elever med ret til det rette tilbud

Implementeringen af analysen på specialområdet og den nye struktur må hænge sammen.

På alle matrikler bør der være mulighed for at etablere særlige tilbud tæt på almindelen og derudover en mellemform, som et midlertidigt tilbud, fordi alle børn får brug for en ekstra hånd i ryggen på et eller andet tidspunkt i deres skolegang.

Og elever i disse tilbud har samme ret til en uddannet lærer i alle timer, som eleverne i almenklasserne har. Nutidens elevsammensætning kalder på differentiering og agile løsninger.

Faglig ledelse tæt på klasserne og selvstændighed samt kultur tilbage på skolerne

God skole kræver ledelse tæt på, vi kan faktisk ikke levere uden dem i forhold til samarbejdet, som skal forfinnes og optimeres. Det er ikke vores kerneopgave at lede kollegaerne og teamet. Det er ledelsens – og vi ved, at det kræver dygtig faglig ledelse ude i klasselokalerne og tæt på hverdagen for at lykkes. Forskning viser, at i al stressforebyggelse på arbejdspladsen, er ledelsens ageren et kardinalpunkt. Vi har brug for at ledelsen ikke bruger en for stor del af deres arbejdstid i møder – men har tid til at lede og vejlede os.

I 2012 blev der truffet en beslutning om en stor skolestruktursændring i Vordingborg Kommune. Resultatet blev 5 skoler med meget forskellige virkeligheder. Blandt medarbejderne har det givet store udfordringer, at der var for mange led og, at man derfor ofte skulle vente til efter næste ledermøde, før man kunne handle på en evt. problemstilling. Derfor vil vi ønske, at man nu, efter 10 år, også ser på hele ledelsesstrukturen og organiseringen.

Overskriften hedder et "bæredygtigt skolevæsen", så det skal vi leve op til.

For os er et bæredygtigt skolevæsen også et sted, hvor ledere og medarbejdere såvel som elever og forældre ønsker at forblive.

Vi vil slutte af med et citat fra et af vores medlemmer - en af kommunens mange dygtige lærere - for det opsummerer fortrinligt, hvorfor I skal bruge tid på at læse vores mange ord, og hvorfor I skal takke ja til vores invitation herunder.

"Når noget bøvler omkring en elev, taler vi med forældrene – fordi de kender barnet bedst. Når noget bøvler ved et skolevæsen, skal man tale med og lytte til stemmerne inde fra skolen – for de kender skolen bedst."

Lærerkredsen står præcis som altid til rådighed med vores viden og indsigt. Vi er af den klare overbevisning, at vi i fællesskab kan udvikle og styrke skolevæsenet i Vordingborg Kommune. God skole laver vi sammen. Derfor vil vi gerne afrunde vores temmelig lange skriftlige svar med en invitation til at tale sammen, inden I tager jeres endelige beslutning. Vi har nemlig mange faglige pointer, vi gerne vil tale med jer om og samtidig give jer mulighed for at stille spørgsmål, få uddybet eller prøve tanker af i et godt og trygt samarbejdsrum.

Vi inviterer derfor alle politikere i kommunalbestyrelsen til 'Samtale om den gode skole' på Lærerkredsen tirsdag den 13. december kl.17-19 og håber at se rigtig mange af jer.

Med venlig hilsen, og på vegne af Kredsstyrelsen

Stine Baad Clausen
Næstformand

Mette Brendstrup Laursen
Formand og FTR